

Gènere, Famílies i Institucions Educatives

Codi: 105792

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Ingrid Agud Morell

Correu electrònic: ingrid.agud@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Marta Bertrán Tarrés

Ingrid Agud Morell

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

L'assignatura *Gènere, Famílies i Institucions Educatives* recull els àmbits de la pedagogia i l'antropologia en l'estudi dels agents i institucions educatives, necessaris en la formació d'expertes en estudis socioculturals de gènere.

Té l'objectiu d'estudiar el concepte d'infàncies les formes organitzatives com és la família o altres i la seva relació amb les institucions educatives. També analitza els conceptes educatius a partir de discursos emergents en els estudis de gènere. És a dir:

- Analitzar críticament la construcció del concepte infàncies des de diverses perspectives del coneixement antropològic, pedagògic i els estudis feministes-queer sobre infàncies.
- Analitzar les formes organitzatives i els models parentals i de criança des d'una perspectiva interseccional i de gènere
- Conèixer les institucions educatives formals i el qüestionament d'aquestes de les principals autores de la pedagogia crítica, feminista i queer.

Competències

- Assessorar en processos d'acció socioeducativa per fomentar la participació ciutadana en qüestions d'igualtat.
- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.
- Interpretar i interrelacionar les bases conceptuals de les teories feministes.

- Proposar accions correctives de les violències que desencadenen els tipus i graus de discriminació per raó de sexe, gènere i orientació sexual.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Descriure els vincles entre escola i família i la influència que tenen en la formació d'una ciutadania més justa.
2. Identificar els diferents models socioeducatius en la història i la seva contribució a la generació, reproducció o superació de desigualtats.
3. Identificar les incoherències presents en la pràctica educativa, social i professional, entre els discursos teòrics sobre igualtat de gènere i els fets quotidians.
4. Incorporar els conceptes de les perspectives postcolonials, feministes i interseccionals per a l'anàlisi de les diferents realitats socioeducatives.
5. Proposar activitats que contribueixen a prendre consciència de les conseqüències d'una socialització diferenciada segons el sexe de les persones.
6. Proposar pràctiques de coeducació des de la diversitat de gènere.
7. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
8. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
9. Utilitzar recursos i alternatives no sexistes en espais de treball, educació i convivència.

Continguts

BLOC 1. Infàncies

1. Construcció del concepte infant: transcultural / històric
2. Cultura d'iguals
3. Construcció de l'infant com a "educant" (crítica amb perspectiva de gènere), asexuat, atribucions, innocència, agència.
4. Reconeixement de l'agència: innocència
5. Construcció de l'infant com a subjecte de drets (crítica amb perspectiva de gènere).

BLOC 2. Famílies.

1. Producció i Re-Producció
2. Introducció a les famílies i la diversitat
3. Models parentals i de criança. Organització social de la cura
4. Models parentals i de criança interseccional.
5. Cicle vital, fases, prescripcions de desenvolupament
6. Diversitat i Activisme familiar
7. Nus gordià: producció biològica, pater-mater-x-nitats, drets prevalents, tecnologies (re) productives.

BLOC 3. Institucions educatives.

1. Introducció a les institucions educatives: sistema educatiu, polítiques educatives, tipologia d'institucions. -Subjecte i objecte de les institucions

2. Reconèixer la institució escolar com a mecanisme colonitzador, aculturador i reproductor. Crítica als sabers legítims.
3. Propostes de pedagogies feministes, decolonials i queer.

Metodologia

Les sessions seran teòriques però s'espera una elevada participació per part de l'estudiantat. Seguint els principis de la pedagogia feminista (Emily F Henderson- Gender and Education), l'alumnat també lliurarà "contingut" i influeix el disseny de la classe. A més d'utilitzar fonts d'informació tradicionals, com ara revistes acadèmiques i llibres, s'utilitzen les experiències pròpies de l'estudiantat i les professores com a "materials d'aprenentatge". El propòsit d'utilitzar l'experiència com a recurs és doble: en primer lloc, es debaten experiències que no s'han documentat en el treball acadèmic i, en segon lloc, els participants de la classe experimenten un aprenentatge transformador. L'Aprenentatge transformador: la pedagogia feminista té com a objectiu que els participants de la classe (estudiants i professors) no només adquireixin nous coneixements, sinó que pensin a canviar de direcció. Això pot suposar la comprensió que les interpretacions personals de l'experiència o dels fenòmens socials es poden tornar a llegir i validar de manera nova i crítica.

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estudi de textos, preparació de treballs i debats	75	3	3, 4, 7, 9
Sessions en gran grup	50	2	1, 2, 4, 5, 6
Treball en grup i individual. Tutories	25	1	7

Avaluació

Les activitats d'avaluació són de tres tipus:

- Un treball individual (40% de la nota global de l'assignatura)
- Un treball grupal (40% de la nota global)
- La Participació activa en les sessions (concretament en la sessió autogestionada) (20% de la nota)

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Tant del treball individual com del treball grupal l'alumnat que hagi suspès pot accedir a la recuperació d'aquestes activitats avaluatives. Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Individual	40	0	0	5, 7, 8, 9
Participació	20	0	0	1, 4, 6, 9
Treball en grup	40	0	0	2, 3, 4, 6, 9

Bibliografia

BATTLE, Juan; ASHLEY, Colin. Intersectionality, heteronormativity, and Black lesbian, gay, bisexual, and transgender (LGBT) families. *Black Women, Gender & Families*, 2008, vol. 2, no 1, p. 1-24.

BUTLER, J. (1997). *The Psychic Life of Poer*. Standford: Standford University Press.

BUTLER, J. (2004). *Deshacer el genero*. Barcelona: Paidós.

GARCES, M. (2020). *Escola d'aprenents*. Barcelona: Galàxia Gutenberg.

FAIRCLOTH, Charlotte; HOFFMAN, Diane M.; LAYNE, Linda L. (ed.). *Parenting in global perspective: Negotiating ideologies of kinship, self and politics*. Routledge, 2013.

HARAWAY, D. (1988). "Situated Knowledges: The Science Question in Feminism as a Site of Discourse on the Privilege of Partial Perspective". *Feminist Studies* Vol. 14, No. 3. pp. 575-599.

HARAWAY, D. (1991). *Simians, Cyborgs, and Women: The Reinvention of Nature*. New York: Routledge.

HOOKS, B. (1994). *Teaching to Transgress: Education as the Practice of Freedom*. London: Routledge.

JORDAN, Ellen. "La construcción de la masculinidad en la temprana edad escolar." *Gender and Education*, 1995, vol. 7, no 1, p. 69-86.

PRECIADO, P.B. (2019). *Un apartamento en Urano*. Barcelona:Anagrama

ROJAS GAVIRIA, Pilar, et al. Motherhood in migration: schools as acculturation agents. *Consumption Markets & Culture*, 2018, p. 1-23.

SELIN, Helaine (ed.). *Parenting across cultures: Childrearing, motherhood and fatherhood in Non-Western Cultures*. Springer Science & Business Media, 2013.

URRACO-SOLANILLA, M. & NOGALES-BERMEJO, G. (2013). Michel Foucault: El funcionamiento de la institución escolar propio de la modernidad.

Programari

No es requereix l'ús de cap programari específic per seguir aquesta assignatura.

Els avisos, notícies i materials del curs es comparteixen mitjançant el Campus Virtual UAB.

Si es donés el cas que els protocols per aturar la COVID-19 estableixen la realització de la docència en format virtual, s'utilitzarà MICROSOFT TEAMS per realitzar les sessions sincròniques de classe.